

FICHE 4 – PROJECT MAQUETTE MEMORANDUM

Naam van het project: Functionele grensoverschrijdende fietsverbindingen voor dagelijks gebruik	
Het gebruik van de fiets voor dagelijkse verplaatsingen verhogen: fietsen stimuleren en een efficiëntere fietsinfrastructuur creëren	
Vlaamse partners	Vlaams Gewest (en de betrokken vervoerregio's) Provincie West-Vlaanderen Westtoer LEIEDAL WVI
Waalse partners	IDETA / Maison du tourisme - Nicolas Plouvier Provincie Henegouwen Waalse Gewest > SPW IEG
Franse partners	MEL + grensgemeenten Communauté urbaine de Dunkerque (CUD) , Communauté de communes Flandre intérieure (CCFI), Communauté de communes Hauts de Flandre (CCFH) Valenciennes Métropole Région Hauts de France Staat Département du Nord
Link met de Europese programma's	OP 3: Een meer verbonden Europa OS 3.2: Ontwikkeling van duurzame, klimaatbestendige, intelligente en intermodale nationale, regionale en lokale mobiliteit, met inbegrip van een verbeterde toegang tot TEN-V en grensoverschrijdende mobiliteit

Doel:

Parallel met de ontwikkeling van een coherent en efficiënt grensoverschrijdend openbaar vervoer langs de grens en met het oog op een concrete integratie van de grensregio in het leef- en werkgebied moet de openbare fietsruimte efficiënt worden ingericht om het groeiende aantal fietsers te kunnen onthalen.

Functionele verplaatsingen (werk, opleiding, school, dagelijkse activiteiten enz.) per fiets worden een steeds belangrijker onderdeel van de modal shift die we nastreven als alternatief voor het autoverkeer. In de grensregio is de fietsinfrastructuur echter niet altijd op elkaar afgestemd; bovendien worden de mogelijkheden om plaatsen met functionele voorzieningen aan weerszijden van de grens door een adequate fietsinfrastructuur met elkaar te verbinden, soms genegeerd. Er is ook een gebrek aan gegevens over het gebruik van fietsen in een grensoverschrijdende context.

In onze regio's kunnen we een belangrijke bijdrage leveren tot de oplossing van de klimaatproblematiek door het gebruik van de fiets voor dagelijkse en recreatieve doeleinden te stimuleren.

Zo kunnen de nog aan te leggen fietsroutes woongebieden verbinden met bedrijventerreinen, industriezones, administratieve clusters enz., alsook met andere zones met een hoog fietspotentieel (recreatievoorzieningen, winkelgebieden, toeristische gebieden enz.).

Het doel is om op termijn een ecosysteem te creëren rond zachte mobiliteit en zich te verbinden met andere gebieden op een coherente manier.

Concreet moet het volgende gebeuren:

- De fietsroutes voor dagelijkse verplaatsingen verbinden over de grens heen; de bewegwijzering aanpassen.
- Grensoverschrijdende verbindingen creëren daar waar ze niet bestaan; bewegwijzering voorzien; de burgers informeren – hierover communiceren (+ afspraken over gebruiksregels).
- Fietsverbindingen creëren die naar de Blauwe Ruit van de Eurometropool leiden, ook van buitenaf (“octopus”). Die routes kunnen ook voor alledaagse doeleinden worden gebruikt.
- De mogelijkheden voor intermodaliteit van de fiets met de treinstations, mobiliteitsknooppunten, busstations enz. voorzien, alsook het transport van de fiets op het openbaar vervoer.
- Communiceren over de mogelijke fietsverbindingen (productie van kaarten, bewegwijzering, sensibilisering enz.).
- Het gebruik van de fietsen stimuleren, met name door elektrische fietsen aan te bieden (in bruikleen, naar het voorbeeld van de Testkaravaan bijvoorbeeld); het doel is een modal shift (van de weg naar de fiets) aan te moedigen.
- Ontwikkeling van diensten: bagagevervoer, gemengd vervoer, « fietswash », accommodatie voor wandelaars, fietsvriendelijk vervoer (schip, trein, bus, enz.).

Waarom:

- Gebrek aan mogelijkheden om de grens over te steken met andere vervoermiddelen dan de personenwagen (al dan niet openbaar vervoer).
- Aan weerszijden van de grens bestaan veel fietsverbindingen, maar die zijn niet op elkaar aangesloten of niet veilig genoeg voor regelmatig gebruik.
- **Dagelijks gebruik van de fiets:** beter voor het milieu en de mens, en gezonder (regelmatige lichaamsbeweging). Fietsen moet worden aangemoedigd, op voorwaarde dat er een adequate en veilige infrastructuur is.

Hoe:

Actie 1: Potentiële investeringen voor ononderbroken grensoverschrijdende verbindingen in kaart brengen en voorbereiden

Door middel van gezamenlijk onderzoek op het terrein potentiële investeringen voor fietsinfrastructuur voorbereiden:

1. **Een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren voor een aantal fietsroutes** (bijvoorbeeld 15):
 - > **Concrete onderzoeken naar lokale situaties** coördineren en uitvoeren: gezamenlijk onderzoek op het terrein en analyse van de gegevens (met name die van de *Testkaravaan*).
 - > Een gemeenschappelijke **kaart** uitwerken om de bestaande situatie, de projecten van de actoren en de ontbrekende schakels aan de grens zichtbaar te maken. Vervolgens trajecten kiezen die aan beide zijden van de grens met elkaar moeten worden verbonden.
- Met het oog op de verdere elektrificatie van de fiets (waardoor langere afstanden kunnen worden afgelegd) moeten ook fietsroutes worden bestudeerd die een kwalitatieve, veilige en snelle verplaatsing mogelijk maken (fiets snelwegen).

> een beroep doen op een gespecialiseerd **studiebureau** dat zich zal baseren op de werkzaamheden van de drie deelregio's en de EGTS'en.

2. **Opstellen van begrote en geoperationaliseerde actieplannen voor een aantal trajecten** (bijvoorbeeld 10);
fiets voor dagelijks gebruik en woon-werkverplaatsingen

Actie 2: Grensoverschrijdende testkaravaan voor gegevensverzameling: test op ware grootte

Het gebruik van de fiets voor functionele verplaatsingen aanmoedigen door 10 groepen 20 fietsen met elektrische ondersteuning in bruikleen te geven (aan partners/lokale overheden/bedrijven uit de grensregio);

Een Track&Trace uitdenken in geval van gebruik van de Testkaravaan (*uitleen voor een bepaalde tijd aan inwoners/medewerkers van bedrijven om fietsen (al dan niet met elektrische ondersteuning) te testen*)

> **Oproep aan een studiebureau voor het opzetten van een technisch project** (cartografie + prioritering van de projecten + oplisting van de partners op de bevoegde niveaus).

De verzameling van microgegevens koppelen aan deze tracking met het oog op de analyse ervan:

- Gemiddelde afstand afgelegd met een elektrische fiets: Fiets met elektrische ondersteuning, Speed-pedelec, bakfiets.
- Het type functionele centra dat het vaakst per fiets wordt bezocht.
- De trajecten die zijn gevolgd om nieuwe en kwalitatief betere fietspaden te overwegen.

Actie 3: Realisaties en verdere begeleiding van de grensgemeenten (Comines, Comines-Warneton, Armentières, Mouscron, Tourcoing, Wattrelos, Tournai ...) voor de totstandbrenging van de missing links.

- voor de **dagelijkse mobiliteit**:

- > infrastructuur (fietsvoorzieningen en voetgangersbruggen)
- > landschapsarchitectuur in de onmiddellijke omgeving van de fietsroutes
- > bewegwijzering

- voor de **verbindingen van en naar de Blauwe Ruit**: "Octopus"-verbindingen (recreatief fietsen)

- >>> op te nemen in het project Eurocyclo 2
- > cartografie
- > inrichting van bepaalde trajecten
- > bewegwijzering
- > ontwikkeling van nieuwe « icon routes »

- Om structurerende emblematische elementen te creëren die ons grondgebied kenmerken. (cf Limburg)

Actie 4: Gezamenlijke communicatie (stimuleren van het gebruik van de fiets/promotie/informatieverstrekking/...) na de implementatie van de gerealiseerde fietsverbindingen.

Er dient te worden opgemerkt dat de communicatie de uitvoering van de fietsverbindingen vereist.

Voorbeelden van grensoverschrijdende fietsverbindingen:

- 1/ Dunkerque - Oostende
- 2/ Watten - Veurne
- 3/ Saint-Omer - Roeselare
- 4/ Thiennes - Diksmuide
- 5/ La Gorgue - Waregem
- 6/ Lille - Veurne
- 7/ Lille – Roeselare
- 8/ Comines-Warneton-Comines -Quesnoy/Deûle >Lille et Comines-Warneton (Poegsteert) -Armentières
- 9/ Armentières-leper
- 10/ Kortrijk-Mouscron-Tourcoing/Wattrelos > Lille
- 11/ Halluin- Menen
- 12/ Lille-Tournai
- 13/ ...

Aanspreekpunt EGTS (kan desgevallend wijzigen naargelang van de voortgang van de uitvoering)	
EGTS Eurometropool	Séverine Flahault / Catherine Christiaens
EGTS Dunkerque	
EGTS Plaines Scarpe-Escaut	

Totale geraamde kost	€ 12.570.000
Projectstructuur	
Actie 1 (voorbereiding-studie)	3 studies (1 per EGTS) = € 120.000 Concrete startnota voor 20 cases 20 x € 50.000): 1 miljoen euro
Actie 2 (tests op het terrein)	1 miljoen euro
Actie 3 - realisaties	10 miljoen euro
Actie 4 - communicatie	€ 200.000
Gemeenschappelijke kosten	1 coördinator: 80.000 euro/jaar = 250.000 euro Schriftelijke en simultane vertaling